

<http://dx.doi.org/10.16926/gea.2018.01.02>

Dmytro LAVRENTY

Postgraduate Student of Department of Public Management and Administration V.I.Vernadsky
Taurida National University, Master of Science of Public Administration
e-mail: lavish@ukr.net

Особливості здійснення державно-приватного партнерства в європейській практиці публічного врядування

Анотація

У статті досліджуються проблемні питання формування і реалізації механізмів державно-приватного партнерства в європейській практиці публічного управління, а також на прикладі деяких європейських країн обґрунтовуються напрями удосконалення інституційних принципів щодо сприяння їх реалізації в Україні та визначаються засади щодо зміни концептуальних підходів до розв'язання проблем удосконалення державно-приватного партнерства як європейського концепту успішної і ефективної моделі публічного врядування.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, публічне врядування.

Вступ

На сучасному етапі суспільного розвитку питання широкого впровадження механізму державно-правового партнерства у сферу публічного управління є надзвичайно актуальним. Досвід успішних і розвинених європейських держав показує, що державно-приватне партнерство перетворилося на ефективний та потужний інструмент економічного зростання і соціального розвитку як на локальному рівні, так і на рівні загальнонаціональних проєктів. Під час такого співробітництва між суб'єктами владних повноважень і суб'єктами господарювання

досягаються кращі результати щодо виконання соціальних завдань, ефективніше використовуються бюджетні ресурси і громадське майно.

За оцінками дослідників лише за 2010 рік у державах-членах Європейського Союзу було реалізовано понад сто проектів державно-правового партнерства на суму близько 18,3 млрд. Євро. При цьому найбільше їх в таких секторах як галузь освіти (34%), транспорту (21%) та сфери охорони здоров'я (17%).

За даними Світового банку в обраних регіонах в період 1990–2014 років реалізовувалося більш ніж 6000 різноманітних інфраструктурних державних проектів за участю приватного капіталу. В 2014 році в стадії реалізації перебувало 239 проектів в сфері державно-приватного партнерства. Загальний обсяг інвестицій в 2014 році зріс на 6,0% і становив 107,5 млрд. дол. США. Середній розмір інвестицій в проект також має тенденцію до зростання і в 2014 році становив 419 млн. дол. США (в 2002 році середній розмір проекту становив 112 млн. дол. США, в 2007 році – 244 млн. дол. США, в 2012 році зріс до 291 млн. дол. США)¹.

За визначенням В. Варнавського, державно-приватне партнерство – це інституційний та організаційний альянс між державою і бізнесом з метою реалізації національних і міжнародних, масштабних та локальних, але завжди суспільно значущих проектів².

Тут варто зазначити, що в нашій державі тільки в 2010 році було прийнято Закон України «Про державно-приватне партнерство», що можна розцінювати як стартову точку законодавчого врегулювання початку епохи розвитку в нашій державі механізму державно-приватного партнерства. Очевидно, що ефективність і успішність впровадження цього механізму залежить не тільки від врегулювання законодавчих аспектів на державному рівні, а й від результатів вивчення успішних європейських практик та впровадження їх у вітчизняну сферу публічного управління.

Аналіз останніх наукових досліджень

Питанням впливу глобалізації на реформування системи взаємовідносин у політиці соціального партнерства досліджували А.Шуліка, М. Коляда, А. Колот, О.Павлоська. Теоретичні і практичні ракурси соціального партнерства та соціального діалогу розглядаються

¹ Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>

² Варнавский В. Концессии в транспортной инфраструктуре : теория, практика, перспективы / В. Варнавский.– М. : ИМЭМО РАН, 2002. –189 с.

у роботах Л.Ярової, І.Шерепера, Г. Смоквіна, Г. Капліної, В. Гніденко, М. Стадника.

Низка зарубіжних і вітчизняних дослідників вважають, що у науково-практичний дискурс термін «державно-приватне партнерство» (англ. Public-Private Partnerships) увійшов в США, спочатку у зв'язку з впровадженням спільного фінансування освітніх програм з державного та приватного секторів, а згодом, в 1950-х рр. – для такого ж фінансування за комунальні послуги. Проте більш широкого контексту цей термін набуває в 1960-х рр. для позначення співпраці партнерів із державного і приватного секторів у процесі оновлення міст, розвитку інфраструктури територій та надання соціальних послуг³.

Але вважаємо за доцільне зауважити, що ще в середині 18-го сторіччя відомий англійський філософ, економіст, політолог та громадський діяч Джон С. Міль у праці «Основи політичної економії III» розмірковуючи про розумні і необхідні межі взаємодії та взаємного розвитку держави та приватного бізнесу на прикладі Великої Британії помітив та певну особливість, яка полягала в тому, що у певних сферах між державою та приватними компаніями виникають спільні точки взаємодії, «коли уряд замість того, щоб надавати приписи і примушувати до їх виконання під загрозою вжити каральних заходів, обирає досить рідкісний для урядів, але здатен виявитися надзвичайно важливим видом діяльності, а саме той, коли держава надає рекомендації та широку інформацію або коли вона надає окремим особам певну свободу діяльності для досягнення суспільної користі за рахунок їхніх власних ресурсів і, не втручаючись в таку діяльність, але й повністю не довіряючи їхній компетенції цю справу, створює поряд з цими установами і власний орган для досягнення таких цілей⁴».

Постановка завдання

З огляду на згадане, і жодним чином не применшуючи досягнення північно-американських штатів, ми маємо підстави стверджувати, що сама ідея терміну «державно-приватне партнерство» має європейське коріння. Тому вважаємо за доречне визначити за мету цієї статті дослідження розвитку механізму державно-приватного партнерства як європейського концепту успішної і ефективної моделі публічного врядування.

³ Yescombe E.R. Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance / E.R. Yescombe [UK First edition]. – London: Yescombe Consulting Ltd, 2007. – 368 p.

⁴ Миль Дж. С. Основы политической экономии III / Дж. С. Миль ; [пер. с англ. В. Бобров, В. Бомкин и др.]. – М. : Издательство «Прогресс», 1981. – с. 399.

Результати дослідження

Приклади успішної реалізації соціально-економічних завдань на європейському континенті доводять про ефективність механізму державно-приватного партнерства.

Ю. Лазар наголошує, що «у сучасному розумінні партнерство держави і бізнесу представляє інституціональний і організаційний альянс між державою і приватними компаніями, банками, міжнародними фінансово-промисловими групами та іншими інститутами з метою реалізації суспільно значимих проектів. Характер цієї взаємодії, методи та конкретні форми істотно різняться залежно від зрілості і національних особливостей ринкових відносин⁵».

Загалом більшість дослідників підтримують тезу про те, що саме у Великобританії на початку 80-х років минулого сторіччя було систематизовано механізми співпраці між державними установами та приватними суб'єктами господарювання щодо взаємного партнерства.

Продовжуючи ці дослідження Н. Дутко зазначає, що «у 1992 р. консервативний уряд Дж. Мейджора і Великої Британії та Північної Ірландії запровадив Ініціативу приватного фінансування (Private Finance Initiative), яка стала першою систематизованою програмою, спрямованою на впровадження державно-приватного партнерства. Сьогодні програму Великої Британії можна вважати зрілою: підписано понад 900 проектів, багато з яких реалізуються у сфері соціальної інфраструктури. Це відображає пріоритети уряду, який намагається розв'язати дуже серйозну проблему завантаження банків, зокрема в галузі медицини та освіти, а також у транспортному секторі, в установах виконання покарань, у сфері обробки відходів, у військовому секторі та в секторі житлово-соціального найму⁶».

Водночас, потрібно зазначити, що досить висока ефективність реалізації великих загальнонаціональних програм та проектів державно-приватного партнерства на теренах Великої Британії, яка досягає 80–90%, у певній мірі дещо нівелюється проблемами реалізації локальних проектів, оскільки складність та операційні витрати залишаються досить високими.

Цей недолік намагаються усунути на практиці у Республіці Франції, де органи публічної влади утримують баланс між загальнодержавними високовартісними та масштабними проектами і малими проектами, які

⁵ Лазар Ю. Інвестиційний механізм розвитку соціальної відповідальності на засадах державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / Ю. Лазар // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2013. — Вип. 2 (9). — С. 75-88. — Режим доступу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13lyvdpp.pdf>

⁶ Дутко Н. Європейський досвід державно-приватного партнерства / Н.Г. Дутко. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10dngdpv.pdf>

впроваджує місцева влада. Зазначимо, що у Франції закон про державно-приватне партнерство було прийнято у 2004 році і на даному етапі там вважається, що державно-приватне партнерство є найкращою структурою, яка надає адміністративні послуги. Загалом в цій державі існує понад 80 комітетів управління, до складу яких входять громадські діячі та фахові експерти.

Як наслідок розвитку концепції державно-приватного партнерства в міжнародному економічному просторі на сьогодні розроблена велика кількість варіантів взаємодії між бізнесом та державою, які умовно можна поділити на чотири основні групи:

- контракти підяду (на управління об'єктом та оренду об'єкта);
- концесії (обслуговування, експлуатація та передача об'єкта; обслуговування, оренда та передача об'єкта; будівництво, обслуговування, експлуатація та передача об'єкта);
- нові проекти або «проекти з нульового циклу»;
- продаж активів (повна або часткова приватизація)⁷.

Так, за даними Європейського Центру Експертиз ДПП можна визначити перелік європейських держав-лідерів в сфері державно-приватного партнерства (Табл. 1).

Таблиця 1. Обсяг інвестицій у сфері державно-приватного партнерства в деяких європейських країнах у 2014 році [0]

Країна	Обсяг інвестицій, млн. Євро	Кількість проектів, од
Великобританія	6600	24
Туреччина	3500	4
Німеччина	1500	7
Бельгія	1400	3
Нідерланди	1000	6
Італія	900	4
Ірландія	900	3
Франція	800	10
Польща	100	2

Загально визначено, що Республіка Польща також входить до європейської групи лідерів в сфері державно-приватного партнерства. Проте дослідники зауважують, що статистичні дані Міністерства економіки Польщі значно відрізняються від даних Європейського Центру Експертиз ДПП (ЕРЕС), що шверше за все обумовлено різницею

⁷ Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>

в визначені проектів державно-приватного партнерства та оцінкою факту їх реалізації. Так на сьогодні в Польщі з 2009 року і до початку 2017 року реалізуються 362 проектів з державно-приватного партнерства.

За даними Міністерства економіки Республіки Польщі та Інституту державно-приватного партнерства в Республіці Польща за період від 1 січня 2009 до 31 грудня 2016 року, державні структури спільно оголосили про 470 процедур щодо вибору приватного партнера або концесіонера. Зазначимо, що з цього числа на початок 2015 року лише 82 процедури призвели до укладання договору державно-приватного партнерства. Фактично тільки кожен п'ятий проект призводиться до його успішної реалізації.

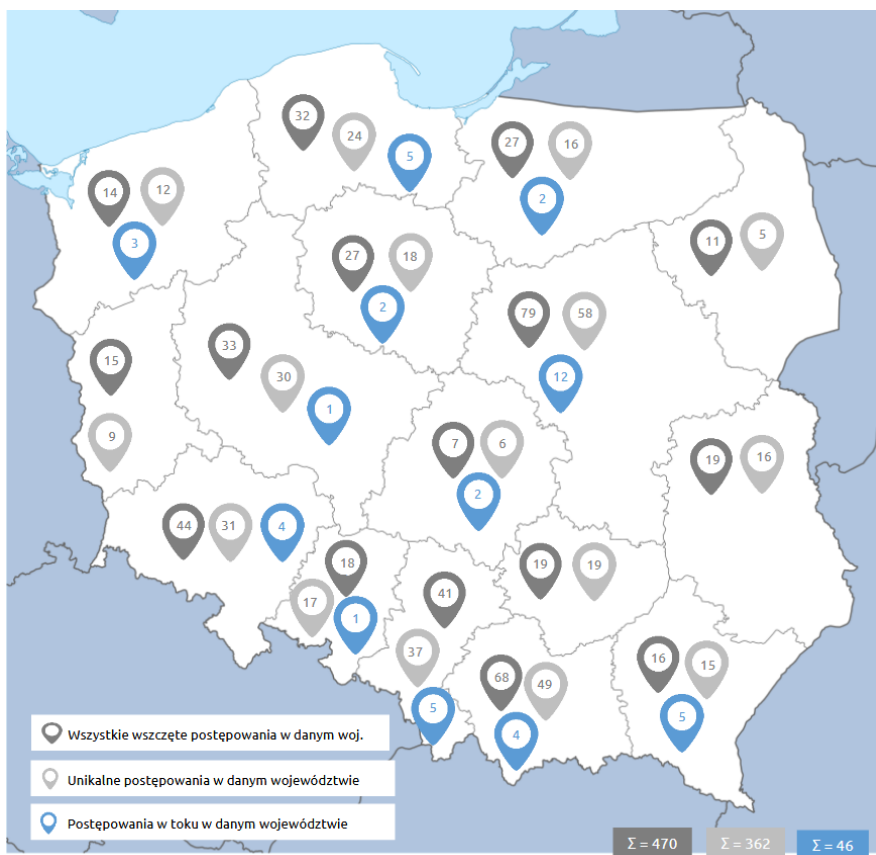

Рис. 1. Кількісний розподіл проектів державно-приватного партнерства у розрізі регіонів в Республіці Польщі⁸.

⁸ Bartosz Korbus. Analiza rynku ppp za okres od 2009 do 31 grudnia 2016 [Електронний ресурс]// Bartosz Korbus, Dawid Zalewski. – Режим доступу: http://www.ppp.gov.pl/Aktualnosci/Documents/Analiza_ryнку_PPP_31_12_2016.pdf

Потрібно відзначити, що механізм державно-приватного партнерства на території Республіки Польща реалізовується принаймні на базі трьох законодавчих актів:

- близько 55% всіх відповідно до закону від 9 січня 2009 року «Про концесії на роботи або послуги».
- 24% – розроблялося відповідно до закону від 19 грудня 2008 року «Про державно-приватне партнерство»;
- 21,6% договорів розроблялося відповідно до закону від 29 січня 2004 року «Про державні закупівлі».

Таблиця 2. Структура юридичних та фінансових процедур, ініційованих в період 2009–2014 роки в Республіці Польща (за даними Інституту державно-приватного партнерства)

Тип партнерства	Кількість, од	Частка, %
Концесія на будівництво	103	30,1
Концесія на послуги	85	24,9
ДПП з державних закупівель	74	21,6
ДПП	80	23,4
ВСЬОГО	342	100

Результати аналізу дують підстави визначити, що найвища ефективність реалізації державно-приватних проектів в Польщі має місце в секторах:

- Телекомунікації (понад 60% від ініційованих проектів)
- Енергетична ефективність (понад 40% від ініційованих проектів)
- Транспортна інфраструктура (понад 40% від ініційованих проектів)
- Ревіталізація (понад 40% від ініційованих проектів)
- Поводження з відходами (понад 35% від ініційованих проектів)
- Водопостачання і каналізація (понад 35% від ініційованих проектів)⁹.

Загалом цей розподіл дає логічне пояснення тому аспекту, що у 2014 році на органи місцевого самоврядування припадало 82% проектів державно-приватного партнерства.

Зазначимо, що станом на 27 квітня 2017 року база державно-приватних проектів Міністерства економіки Республіки Польща нараховує 142 проекти¹⁰.

Польське законодавство в сфері державно-приватного партнерства спирається на міжнародне право та директиви Європейської комісії. До

⁹ Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>

¹⁰ Bartosz Korbus. Analiza rynku ppp za okres od 2009 do 31 grudnia 2016 [Електронний ресурс]// Bartosz Korbus, Dawid Zalewski. – Режим доступу: http://www.ppp.gov.pl/Aktualnosci/Documents/Analiza_ryнку_PPP_31_12_2016.pdf

основних законодавчих норм міжнародного права відносно державно-приватного партнерства на сьогодні відносяться:

- UNIDO Guidelines for Infrastructure Development through Build Operate Transfer (BOT) Projects, 1996;
- OECD Basic Elements of a Law on Concession Agreements, 1999–2000;
- UNCITRAL Legislative Guide on Privately Financed Infrastructure Projects, 2000;
- UNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects, 2003.

Дослідниками визнається чинник впливу міжнародного законодавства на розвиток державно-приватного партнерства в європейських країнах. Так, основою міжнародного права на сьогодні виступає Керівництво ООН для законодавчих органів по проектам в області інфраструктури, що фінансуються з приватних джерел UNCITRAL¹¹. Це керівництво є основним джерелом, що описує міжнародну практику застосування державно-приватного партнерства та використовується для розробки основних принципів відносно законодавчої бази державно-приватного партнерства.

В свою чергу, прийняття належних і ефективних юридичних рамок є попереднім елементом створення таких умов, які сприяли б приватним інвестиціям в державно-приватні проекти. Тому державам, в яких такі юридичні рамки вже створені, важливо забезпечити, щоб законодавство було достатньо гнучким і враховувало необхідність пристосування до прогресу в різних секторах економіки та суспільних відносин.

В цьому аспекті потрібно відзначити, що Законом України від 1 липня 2010 року «Про державно-приватне партнерство» визначено, що державно-приватне партнерство – це співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом¹².

¹¹ Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>

¹² Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні [Текст]. Закон України від 24.11.2015 № 817-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. – № 16 (04.03.2016). – ст. 612

Таким чином, в Україні правовими засадами взаємодії державних та приватних інституцій є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про державно-приватне партнерство», інші законодавчі акти України, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Причому законодавством встановлено, що у разі якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені Законом України «Про державно-приватне партнерство», застосовуються правила міжнародного договору.

Зазначимо, що вітчизняне законодавство чітко встановлює, що державно-приватне партнерство застосовується в таких сферах:

- пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування, крім таких, що здійснюються на умовах угод про розподіл продукції;
- виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу;
- будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури;
- машинобудування;
- збір, очищення та розподілення води;
- охорона здоров'я;
- туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт;
- забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем;
- поводження з відходами, крім збирання та перевезення;
- виробництво, розподілення та постачання електричної енергії;
- управління нерухомістю;
- надання соціальних послуг, управління соціальною установою, закладом;
- виробництво та впровадження енергозберігаючих технологій, будівництво та капітальний ремонт житлових будинків, повністю чи частково зруйнованих внаслідок бойових дій на території проведення антитерористичної операції;
- встановлення модульних будинків та будівництво тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб;
- надання освітніх послуг та послуг у сфері охорони здоров'я;
- управління пам'ятками архітектури та культурної спадщини.

Крім того, вітчизняне законодавство передбачає, що за рішенням державного партнера державно-приватне партнерство може застосовуватися в інших сферах діяльності, крім видів господарської

діяльності, які відповідно до закону дозволяється здійснювати виключно державним підприємствам, установам та організаціям¹³.

В цьому аспекті доречно порівняти дані Світового банку, згідно з якими найпоширенішими об'єктами державно-приватного партнерства є:

- житлово-комунальна сфера;
- виробництво і транспортування електроенергії;
- водопостачання та водовідведення;
- телекомунікації та інформаційні технології;
- будівництво та утримання автошляхів;
- енергозбереження;
- експлуатація будівель бюджетного сектору економіки (аеропорти, порти, тюрми, школи);
- охорона здоров'я та лікарні;
- вантажні та пасажирські перевезення;
- об'єкти для спорту та відпочинку;
- підряди в сфері оборони

Причому зазначається, що перелік основних об'єктів у сфері державно-приватного партнерства має тенденцію до зростання¹⁴.

Таким чином, можна констатувати, що чинне вітчизняне законодавство дає можливість до досить широкого спектру застосування механізму державно-приватного партнерства. Але чому реальні результати виявляються надзвичайно скромними, що негативно впливає як на розвиток економіки, так і на розвиток суспільних відносин.

Лише в 2010 році з прийняттям Закону України «Про державно-приватне партнерство» було визначено аспекти державної політики Уряду щодо широкого впровадження державно-приватного партнерства в Україні. Водночас, потрібно відзначити, що незважаючи на позитивну статистику щодо наявності сотень проектів ДПП в різних галузях економіки, з дати набуття чинності цим законом (31 жовтня 2010 року) реально реалізується та знаходяться на різних стадіях підготовки мізерно невелика кількість проектів, що підготовлені прямо з використанням механізмів запропонованих цим законом. Однією з причин такого стану називали надмірну зарегульованість процедурних питань, відсутність визначення ознак державно-приватного партнерства, відсутність державної підтримки тощо.

Лише у 2015 році були внесені зміни до цього Закону, якими було визначено ознаки державно-приватного партнерства, а саме:

¹³ Про державно-приватне партнерство [Текст]. Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI // Офіційний вісник України – 2010. – № 58 (09.08.2010). – ст. 1988.

¹⁴ Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>

- надання прав управління (користування, експлуатації) об'єктом партнерства або придбання, створення (будівництво, реконструкція, модернізація) об'єкта державно-приватного партнерства з подальшим управлінням (користуванням, експлуатацією), за умови прийняття та виконання приватним партнером інвестиційних зобов'язань відповідно до договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства;
- довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством¹⁵.

Крім того, було законодавчо удосконалено механізм державної підтримки.

Висновки

Підсумовуючи можна зазначити, що незважаючи на те, що в Україні наявний величезний потенціал щодо здійснення державно-приватного партнерства в найбільш капіталомістких галузях економіки, системні недоліки чинного законодавства заважали його широкому використанню. Звідси – позитивний міжнародний досвід та різноманітність концептуальних підходів до державно-приватного партнерства мають бути використані при вирішенні важливих завдань сучасної політики держави, дозволять економити бюджетні кошти та налагодити співпрацю держави та бізнесу.

Насамперед, потрібно визначити низку загальних керівних принципів щодо створення сприятливих умов для розвитку державно-приватного партнерства, а саме:

- **прозорість** – прозорі закони та адміністративні процедури сприятимуть прозорості та відкритості публічної влади. Законодавчі підстави щодо розкриття інформації про проекти рішень та самі рішення органів публічної влади позитивно відображатиметься на інвестиційній привабливості державно-приватних проектів;
- **справедливість** – процеси, які враховують різні в тому числі і суперечливі інтереси органів публічної влади, постачальників послуг і їх споживачів і мають на меті забезпечення справедливої збалансованості таких інтересів;
- **довготривалість** – є важливим аспектом довіри інвесторів та партнерів, що є похідним результатом від якості внутрішнього

¹⁵ Про державно-приватне партнерство [Текст]. Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI // Офіційний вісник України – 2010. – № 58 (09.08.2010). – ст. 1988.

законодавства з розвитку державно-приватного партнерства і полягає в забезпеченні довгострокового характеру надання загальнодоступних послуг.

Крім того, до проблемних питань інституційної спроможності публічних органів, які випливають з наведених тез, слід віднести проблему комунікації у сфері державно-приватного партнерства. Вона існує через нераціональне розмежування повноважень між центральними органами державної влади та їх діяльністю. В Україні відсутня єдина стратегія та напрямку розвитку комунікаційних зв'язків між приватними та державними підприємствами.

Перспективи подальших досліджень у сфері державно-приватного партнерства полягають у необхідності формування синергетичного ефекту в результаті співпраці держави та суб'єкта господарювання, що формує низку переваг для кожної сторони загалом та, насамперед, кожного громадянина зокрема.

Список використаних джерел

- Милль Дж. С. Основы политической экономии III / Дж. С. Милль ; [пер. с англ. В. Бобров, В. Бомкин и др.]. – М. : Издательство «Прогресс», 1981. – 448 с.
- Yescombe E. R. Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance / E. R. Yescombe [UK First edition]. – London: Yescombe Consulting Ltd, 2007. – 368 p
- Варнавский В. Концессии в транспортной инфраструктуре : теория, практика, перспективы / В. Варнавский. – М. : ИМЭМО РАН, 2002. – 189 с.
- Дутко Н. Європейський досвід державно-приватного партнерства / Н.Г. Дутко. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10dngdvp.pdf>
- Лазар Ю. Інвестиційний механізм розвитку соціальної відповідальності на засадах державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / Ю. Лазар // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2013. – Вип. 2 (9). – С. 75–88. – Режим доступу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13lyvdpp.pdf>
- Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні [Текст]. Закон України від 24.11.2015 № 817-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. – № 16 (04.03.2016). – ст. 612.

- Про державно-приватне партнерство [Текст]. Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI // Офіційний вісник України – 2010. – № 58 (09.08.2010). – ст. 1988.
- Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013 - 2018 роки [Текст]. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. N 739 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76 (11.10.2013). – ст. 2831.
- Щодо розвитку державно-приватного партнерства як механізму активізації інвестиційної діяльності в Україні". Аналітична записка Національний інститут стратегічних досліджень. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/816>
- Вивчення оптимальних моделей державно-приватного партнерства для промислових парків в Яворові і Новому Роздолі. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.institute.lviv.ua/doc/02ppp.pdf>
- Bazy projektów PPP. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.ppp.gov.pl/baza/Strony/baza_projektow_ppp.aspx/
- Bartosz Korbus. Analiza rynku ppp za okres od 2009 do 31 grudnia 2016 [Електронний ресурс]// Bartosz Korbus, Dawid Zalewski. – Режим доступу: http://www.ppp.gov.pl/Aktualnosci/Documents/Analiza_ryнку_PPP_31_12_2016.pdf

Features of public-private partnerships in the European practice of public governance

Summary

This article explores issues of formation and implementation of mechanisms of state-private partnership in the European practice of public administration as well as the example of some European countries justified directions of improvement of institutional guidelines to facilitate their implementation in Ukraine and determined to change the principles of conceptual approaches to solving problems of improving public-private partnerships as a European concept successful and effective model of public governance.

Keywords: public-private partnership, public governance.